

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 04.03.1966, sp. zn. 5 Cz 1/66, ECLI:CZ:NS:1966:5.CZ.1.1966.1

Číslo: 48/1966

Právní věta: Soud, který rozhoduje o zrušení práva užívání bytu - nejde-li o případ, kdy se podle zákona neposkytne ani náhradní byt, ani náhradní ubytování - vysloví toliko obecně, že právo dosavadního uživatele bytu užívat byt zanikne ke dni, kdy mu bude přidělen vykonatelným rozhodnutím příslušného orgánu náhradní byt, popř. poskytnuto náhradní ubytování (stačí-li podle zákona náhradní ubytování), a že dosavadní držitel bytu je povinen vystěhovat se z bytu do stanovené lhůty ode dne, ke kterému mu bude přidělen podle vykonatelného rozhodnutí příslušného orgánu náhradní byt, popř. poskytnuto náhradní ubytování (stačí-li podle zákona náhradní ubytování) a nezabývá se konkrétním řešením otázky, zda má být dosavadnímu uživateli bytu přidělen náhradní byt či jenom poskytnuto náhradní ubytování.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 04.03.1966

Spisová značka: 5 Cz 1/66

Číslo rozhodnutí: 48

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Byt, Hospodaření s byty

Předpisy: 40/1964 Sb. § 186 41/1964 Sb. § 52
§ 53

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 48/1966 sb. rozh.

Soud, který rozhoduje o zrušení práva užívání bytu - nejde-li o případ, kdy se podle zákona neposkytne ani náhradní byt, ani náhradní ubytování - vysloví toliko obecně, že právo dosavadního uživatele bytu užívat byt zanikne ke dni, kdy mu bude přidělen vykonatelným rozhodnutím příslušného orgánu náhradní byt, popř. poskytnuto náhradní ubytování (stačí-li podle zákona náhradní ubytování), a že dosavadní držitel bytu je povinen vystěhovat se z bytu do stanovené lhůty ode dne, ke kterému mu bude přidělen podle vykonatelného rozhodnutí příslušného orgánu náhradní byt, popř. poskytnuto náhradní ubytování (stačí-li podle zákona náhradní ubytování) a nezabývá se konkrétním řešením otázky, zda má být dosavadnímu uživateli bytu přidělen náhradní byt či jenom poskytnuto náhradní ubytování.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 4. března 1966, [5 Cz 1/66.](#))

Okresní soud ve Žďáře nad Sázavou zrušil podle § 184 písm. a) o. z. právo odpůrce užívat byt v domě čp. 1 v M. Současně vyslovil, že toto právo odpůrce zanikne ke dni, kdy mu bude přiděleno vykonatelným rozhodnutím příslušného orgánu náhradní ubytování, a že odpůrce je povinen vystěhovat se z bytu do 15 dnů ode dne, kdy mu bude poskytnuto podle vykonatelného rozhodnutí příslušného orgánu náhradní ubytování. K odůvodnění svého rozhodnutí uvedl okresní soud mj., že „odpůrci stačí náhradní ubytování, neboť jde u něj jen o uskladnění nábytku“; v této souvislosti vycházel okresní soud patrně z toho, že odpůrce – který podle výpovědi před dožádaným soudem bydlí s rodinou v jedné zařízené místnosti na nynějším pracovišti – má nějaký náhradní byt k dispozici.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona, podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozhodnutím okresního soudu ve Žďáře nad Sázavou o době zániku práva užívání bytu a o lhůtě k plnění povinnosti k vystěhování z bytu byl porušen zákon, a toto rozhodnutí zrušil.

Z odůvodnění:

Z ustanovení § 186 o. z. plyne, že povinnost dosavadního uživatele bytu k vystěhování z bytu je vázána na přidělení přiměřeného náhradního bytu, resp. náhradního ubytování, a že právo dosavadního uživatele bytu k užívání bytu zaniká zásadně teprve dnem, kdy dojde k přidělení náhradního bytu nebo k zajištění náhradního ubytování. Ustanovení § 52 a § 53 zák. č. 41/1964 Sb., o hospodaření s byty, výslovně určují, kdy stačí – místo přidělení přiměřeného náhradního bytu – poskytnutí náhradního ubytování, popř. kdy není třeba ani poskytnutí náhradního ubytování. To znamená, že zákon upravuje podrobně práva dosavadních uživatelů bytu, jimž bylo zrušeno právo užívat byt; jde ovšem o to, je-li řešení otázky, zda má být dosavadnímu uživateli bytu, jemuž bylo zrušeno právo užívat byt, přidělen přiměřený náhradní byt či poskytnuto náhradní ubytování, již úkolem soudu, který rozhoduje o zrušení práva užívání bytu.

Okresní soud – patrně i s ohledem na požadavek určitosti výroku rozhodnutí – předpokládal, že řešení položené otázky náleží soudu, který rozhoduje o zrušení práva užívání bytu; správně chápané zásadě, že pro rozhodnutí je rozhodným stav v době jeho vyhlášení (§ 154 odst. 1 o. s. ř.), však lépe odpovídá závěr, že tomu tak není.

Povinnost dosavadního uživatele bytu k vystěhování z bytu a zánik práva dosavadního uživatele bytu k užívání bytu jsou v těch případech, kdy má být dosavadnímu uživateli bytu, jemuž bylo zrušeno právo užívat byt, přidělen náhradní byt či poskytnuto náhradní ubytování, odvislé od pozdějšího splnění této podmínky (přidělení náhradního bytu nebo poskytnutí náhradního ubytování). Ke splnění této podmínky dojde často po uplynutí poměrně dlouhé doby po rozhodnutí o zrušení práva užívání bytu, třeba i za výrazně změněné situace; rozhodnutí o tom, že povinnost dosavadního uživatele bytu k vystěhování z bytu je vázána jen na přidělení náhradního bytu, popř. jen na poskytnutí náhradního ubytování, vydané současně s rozhodnutím o zrušení práva užívání bytu a podle stavu zjištěného v době vyhlášení rozhodnutí o zrušení práva užívání bytu, by bylo někdy – v důsledku změny okolností v průběhu doby – obtížně proveditelné.

Z toho důvodu soud, který rozhoduje o zrušení práva užívání bytu, se nezabývá konkrétním řešením otázky, zda má být dosavadnímu uživateli bytu, jemuž bylo zrušeno právo užívat byt, přidělen náhradní byt či jenom poskytnuto náhradní ubytování, nýbrž toliko obecně vysloví, že právo dosavadního uživatele bytu užívat byt zanikne ke dni, kdy mu bude přidělen vykonatelným rozhodnutím příslušného orgánu náhradní byt, popř. poskytnuto náhradní ubytování (stačí-li podle zákona náhradní ubytování), a že dosavadní uživatel bytu je povinen vystěhovat se z bytu do stanovené lhůty ode dne, ke kterému mu bude přidělen podle vykonatelného rozhodnutí příslušného

orgánu náhradní byt, popř. poskytnuto náhradní ubytování (stačí-li podle zákona náhradní ubytování).

Okresní soud ve Žďáře nad Sázavou, který se řídil jiným názorem, porušil zákon v ustanovení § 154 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 184 písm. a), § 186 o. z. a § 52 odst. 1 zák. č. 41/1964 Sb.